

WYDAWNICTWO POPROJEKTOWE

doSŁOWNIE o WARSZAWIE

Organizator
BO WARTO
fundacja

Projekt współfinansuje
m.st. Warszawa

Patronat

**GAZETA
SIEKIERKOWSKA**

The image features a large, solid orange circle as its central focus. This circle is surrounded by several other orange elements: a thin white outline, a thick orange border, and a thin orange line that curves around the top and left sides. A thick orange horizontal bar is attached to the left edge of the circle, and a thick orange curved bar is attached to the bottom right edge. In the upper right quadrant, there is a small orange circle with a white center. The text 'o PROJEKCIE' is centered within the large orange circle.

o *PROJEKCIE*

"Doświadczyć słowa w przestrzeni miejskiej, czyli podsumowanie projektu „doSŁOWNIE o WARSZAWIE”

Zwykle najtrudniej nam opisać to, co jest najbliższe. Brakuje słów, by wyrazić to, co czujemy i myślimy, a wszystko co chcemy powiedzieć wydaje nam się dziwnie błahe i niewystarczające do opisanego skomplikowanej natury uczuć.

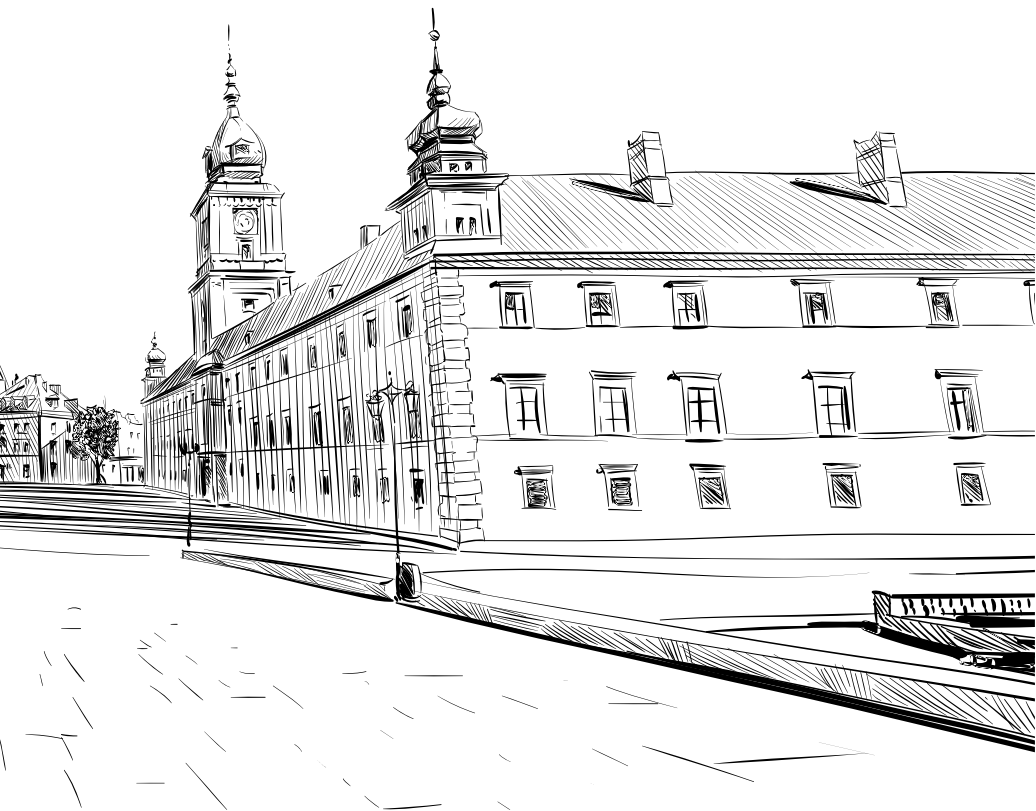
Opisywanie swojego miasta, własnego miejsca na ziemi, tego skrawka świata, który jest nam najbliższy, nie odbiega w niczym od tej reguły, mimo to od początku swego istnienia Warszawa jest niewyczerpanym źródłem inspiracji dla pisarzy, poetów, artystów plastyków.

W założeniach projekt „doSŁOWNIE o WARSZAWIE” miał przede wszystkim zachęcić mło-

dych do zainteresowania się literaturą, zarówno od strony czytelnika, jak i twórcy, poprzez zaznajamianie się z powieściami historycznymi o tematyce warszawianistycznej, lecz także tworzenie własnych utworów, recenzji czy opowiadań. Okazało się jednak, że rzeczywistość znacznie przerosła założenia. Niezwykle zaangażowanie uczestników projektu sprawiło, że to co już przed startem wyglądało interesująco, w czasie trwania okazało się niesamowitym doświadczeniem słowa w przestrzeni wyobraźni i wśród przestrzeni miejskiej naszej stolicy.

Życzę młodzieży, ale po prawdzie i samej sobie, jak najwięcej podobnych doświadczeń, które pozwalają na nowo rozkochać się w Warszawie.

Maria Paszyńska - pisarka i felietonistka

Głównym celem Projektu „doSŁOWNIE o WARSZAWIE” było rozwijanie zainteresowania czytelnictwem, zapo-

znanie z powieścią historyczną (zwłaszcza z taką, której tłem jest historia Warszawy), a także rozwijanie zainteresowań literackich wśród jego uczestników. Zadaniem tej programowej propozycji było pokazanie młodym ludziom jak w zajmujący czytelników sposób przedstawić wydarzenia z historii Warszawy.

Uczestnicy Projektu to ok. 30-osobowa grupa młodzieży w wieku 12 - 14 lat z Warszawy. Każdy uczestnik zgłaszany był poprzez formularz internetowy na stronie Fundacji przez Rodzica.

ELEMENTY PROJEKTU

- ▶ Spotkania z autorkami powieści historycznych.
- ▶ Przygotowanie recenzji wybranych powieści historycznych, ich przegląd oraz druk najlepszych w Gazecie Świekierskiej.
- ▶ Literackie spotkania warsztatowe.
- ▶ Przygotowywanie własnych opowiadań z historią Warszawy w tle.
- ▶ Warsztaty fotograficzne po Warszawie.
- ▶ Wydanie najlepszych opowiadań.
- ▶ Zakończenie projektu.

OPINIE
Rodziców

Projekt „doSŁOWNIE o Warszawie” trafił do dzieci w bardzo dobrym momencie. Gdy trwała edukacja zdalna, wiele zajęć dodatkowych i okazji do integracji zostało wstrzymanych. Głównym towarzyszem czasu wolnego stał się komputer. Trudno było nam, rodzicom, zachęcać dzieci do dodatkowej aktywności po obowiązkowych zajęciach szkolnych. Dlatego z zaciekawieniem przeczytałam o propozycji fundacji BO WARTO. Pomysł by zachęcić dzieci do pisania i zgłębienia historii ich rodzinnego miasta mnie zachwycił. Jak się okazało syn także odniósł się do niego pozytywnie i został zapisany do grona uczestników. Rozmowy z Panią pisarkami: Marią Paszyńską i Małgorzatą Czerwińską-Buczek okazały się

bardzo ciekawe. Ale największą radość i spełnienie przyniosły synowi warsztaty literackie prowadzone przez Panią Joannę Pietraszek. Tekst, który Janek stworzył na warsztatach, zaskoczył nas oryginalnością i został wykorzystany przy pisaniu pracy konkursowej. Bardzo dziękujemy Pani Monice za życzliwą i profesjonalną koordynację tak twórczego przedsięwzięcia!

JULIA WAWRYŁO
mama Janka

Projekt „doSŁOWNIE o Warszawie” jest świetnie pomyślaną propozycją - zarówno jako trening pisania (tak potrzebny, kiedy Ministerstwo Edukacji w programach szkolnych nakazuje coraz więcej testów, a coraz mniej czytania i pisania) - jak i wyobraźni historycznej i plastycznej. Zwraca uwagę dobre przemyślenie projektu - od treningu, przez lekturę, samodzielne pisanie recenzji,

i wreszcie próbę opowiadania. Bardzo ważne jest uczenie uczestników wrażliwości i szukania źródeł - by próbować wejść „w buty” dawno żyjących ludzi, nie popełniać błędów pisania o przeszłości z łatwej, dzisiejszej perspektywy. Taki długofalowy projekt to rodzaj podróży w czasie.

Jestem bardzo wdzięczny pracownikom Fundacji za poświęcony czas i zorganizowanie warsztatów pisarskich oraz fotograficzno-historycznych, ożywiających historię przestrzeni, w której żyjemy, zmuszających do krytycznego myślenia - to bardzo dzisiaj potrzebne.

ŁUKASZ GARBAL
tata Dominiki

OPINIE
Nauczycieli

W mojej opinii to wyjątkowe przedsięwzięcie, dzięki któremu uczniowie mieli okazję odkryć w sobie zdolności pisarskie oraz poznać lepiej Warszawę i jej historię. Podczas spotkań z dwiema pisarkami uczestnicy uzyskali wiele cennych wskazówek, dzięki którym mogli napisać własne teksty. Spotkania te były szalenie ciekawe i inspirujące. Panie: Małgorzata Czerwińska-Buczek oraz Maria Paszyńska bardzo chętnie odpowiadały na liczne pytania uczniów. Rozmowy te były pełne inspirujących historii z życia obydwu pisarek. Bez wątpienia silną motywacją dla uczestników była szansa ujrzenia własnych recenzji na łamach Gazety Siekierkowskiej.

Sprawną organizacją projektu (mimo pandemii) zrobiła na mnie ogromne wrażenie. Myślę, że dzięki uczestnictwu w zajęciach, wielu uczniów odkryło w sobie zdolności pisarskie i chęci do lepszego poznania historii stolicy. Mam nadzieję, że Projekt „doSŁOWNIE o WARSZAWIE” będzie realizowany każdego roku.

**KAROLINA
SYPNIEWSKA**

*nauczycielka ze Szkoły
Podstawowej nr 88
im. Gabriela Narutowicza
w Warszawie*

Szanowni Państwo! uważam, że projekt „doSŁOWNIE o WARSZAWIE” dostarczył moim uczennicom wiele radości i poszerzył ich wiedzę. Spotkania z autorkami powieści, warsztaty literackie, panel fotograficzny niewątpliwie były atutami projektu. Jako nauczycielka języka polskiego z wielkim zainteresowaniem wysłuchałam opowieści o tym, jak powstaje współczesna powieść. Obserwowałam pracę dziewczynek, które oczarowane spotkaniem literackim napisały recenzje książek. Gratuluję pomysłu na nietuzinkowy, wieloetapowy projekt, który zaangażował do pracy uczniów, nauczyciela, rodziców i Państwa, jako pomysłodawców.

Z pozdrowieniami
**MAŁGORZATA
DUDEK-NICZYPORUK**

*nauczycielka języka polskiego
w Szkole Podstawowej nr 340
w Warszawie*

UCZESTNICY PROJEKTU

*Kaja Sobczuk, Otylia Dąbrowska, Alicja Słupecka,
Antoni Grochowski, Kinga Czarnowska, Jan Wawryło,
Viktoria Zajdel, Zofia Matuszewska, Marta Falkowska,
Emilia Nowak, Wiktoria Marchwacka, Matylda Tarchalska,
Gabriela Pożoga, Szymon Łatkowski,
Stanisław Fedorczyk, Orinka Olencka, Matylda Kącka,
Antonina Kasza, Joanna Burzyk, Aleksandra Sobczyk,
Zofia Flazińska, Gabriela Śmigielska,
Adam Jędrzejewski, Dominika Garbal, Helena
Kozakiewicz, Olga Tymińska, Iga Wojtasik,
Jan Pitus, Antonina Rowicka,
Amelia Maluha*

Do Projektu „doSŁOWNIE o WARSZAWIE” zgłosiło się 30 uczniów reprezentujących 12 warszawskich placówek.

Szkoła Podstawowa nr 88 im. Gabriela Narutowicza; Szkoła Podstawowa nr 206 z Oddziałami Integracyjnymi im. Władysława Reymonta; Szkoła Podstawowa Zakonu Pijarów im. o. Onufrego Kopczyńskiego; Szkoła Podstawowa nr 53 im. Mariusza Zaruskiego; Szkoła Podstawowa nr 175 im. Heleny Marusarzówny; Szkoła Podstawowa nr 342 im. Jana Marcina Szancera; Szkoła Podstawowa Sióstr Nazaretanek; Szkoła Podstawowa nr 107 im. Bronisława Malinowskiego; Szkoła Podstawowa nr 3 im. Dzieci Powstania Warszawskiego; Szkoła Podstawowa nr 340 im. Profesora Bogusława Molskiego; Szkoła Podstawowa nr 378 im. Ignacego Paderewskiego; Szkoła Podstawowa nr 289 im. Henryka Sienkiewicza.

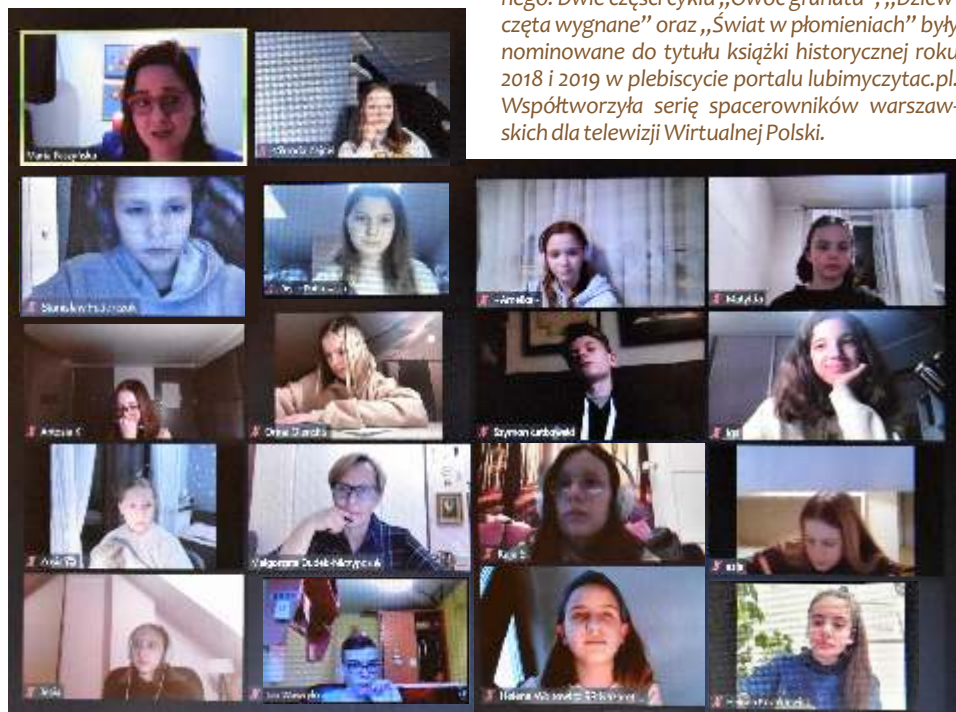

*SPOTKANIA
z autorkami
powieści historycznych*

23 lutego 2021 r. rozpoczął się praktycznie Projekt pn. „doSŁOWNIE o WARSZAWIE”, choć ze zrozumiałych (covid’owych) przyczyn nieco inaczej niż było to planowane. Niestety bezpośrednio spotkaniowa tym razem musiała zostać zastąpiona ZOOMową platformą, ale to nie przeszkodziło ani organizatorom, ani uczestnikom w realizacji projektowych założeń. W ramach pierwszego programowego punktu odbyły się dwa blisko 1,5 godzinne spotkania autorskie z Panią Marią Paszyńską - pisarką i felietonistką, która zdradziła uczestnikom skąd czerpać inspiracje do pisania książek z wątkiem historycznym i jak ciekawie umieszczać historię w powieści, a nadto we wspólnym przekazie opowiedziała, jak przebiega nielekką pracą pisarki.

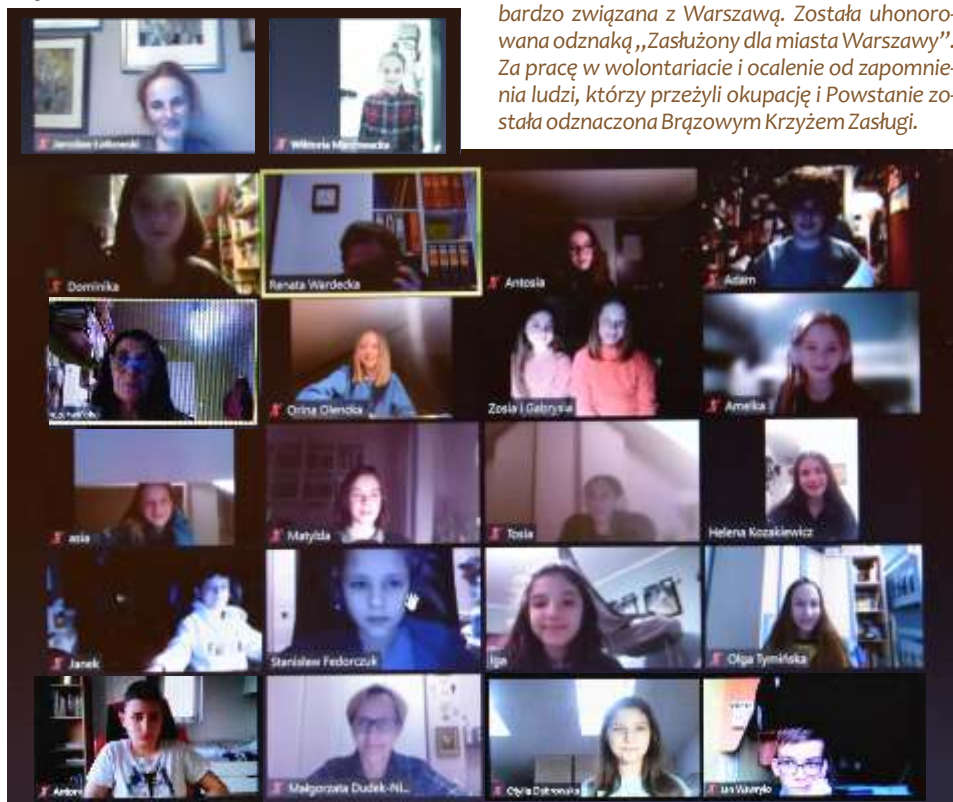
Maria Paszyńska - polska pisarka i felietonistka. Absolwentka iranistyki Wydziału Orientalistycznego Uniwersytetu Warszawskiego oraz prawa na Uczelni Łazarskiego. Jej znak rozpoznawczy to powieści z historią w tle, których napisała jak dotąd 14. Jej debiutancka powieść „Warszawski Niebotyk” znalazła się w finale I. edycji konkursu Promotorzy Debiutów organizowanego przez Instytut Książki i Fundację Tygodnika Powszechnego. Dwie części cyklu „Owoc granatu”, „Dziewczęta wygnane” oraz „Świat w płomieniach” były nominowane do tytułu książki historycznej roku 2018 i 2019 w plebiscycie portalu lubimyzytac.pl. Współtworzyła serię spacerowników warszawskich dla telewizji Wirtualnej Polski.

2 marca 2021 r. odbyły się kolejne dwa blisko 1,5 godzinne spotkania autorskie tym razem z Panią Małgorzatą Czerwińską-Buczek - pisarką, dziennikarką, autorką wspaniałych książek o powstańcach, a nade wszystko przyjaciółką powstańców, wolontariuszką Muzeum Powstania Warszawskiego, która opowiedziała młodzieży, jak powstają jej książki, jacy są jej bohaterowie i jak wygląda jej pisarski warsztat. I tym razem było równie ciekawie. Młodzież była poruszona i żywo zainteresowana powstańczymi historiami, którymi dzieliła się z nimi Pani Małgorzata. Dojrzałe i rzeczowe pytania uczestników były najlepszym dowodem ich autentycznej ciekawości.

Małgorzata Czerwińska-Buczek - dziennikarka, pisarka, wolontariuszka w Muzeum Powstania Warszawskiego, z ukończonym kursem przewodników. Autorka dziesięciu książek, z których siedem z nich to historie ludzi, którzy przeżyli okupację i Powstanie. Trzy to fikcja literacka, ale z czytelnym nawiązaniem do najnowszej historii. Jest bardzo związana z Warszawą. Została uhonorowana odznaką „Zasłużony dla miasta Warszawy”. Za pracę w wolontariacie i ocalenie od zapomnienia ludzi, którzy przeżyli okupację i Powstanie została odznaczona Brązowym Krzyżem Zasługi.

The image features a large, stylized orange shape that resembles a lowercase letter 'p'. It consists of a large circular bowl and a vertical stem extending downwards. The bowl is filled with a solid orange color and has a thin white outline. A thick orange horizontal bar is attached to the left side of the bowl. A thin orange arc curves over the top of the bowl. In the upper right quadrant, there is a small red circle with a white center. The text 'WARSZTATY LITERACKIE' is centered within the orange bowl in a white, sans-serif font.

WARSZTATY
LITERACKIE

8 maja 2021 r. projektowa młodzież przybyła na Siekierki i wzięła udział w kolejnym punkcie naszego zadania, a mianowicie WARSZTATACH LITERACKICH. Pierwsza grupa uczestników zameldowała się o godzinie 9-tej, a druga dotarła na 13-tą. Obie grupy przez pełne cztery godziny wspaniale pracowały nad pisarskim warsztatem, a wszystko to za sprawą swojej niebywalej aktywności i zaangażowania, ale także oczywiście za przyczyną Pani Joanny Pietraszek nauczycielki języka polskiego, absolwentki Szkoły Edukacji i filozofii UW i animatorki kultury. Pani Joanna podbiła serca młodzieży formą stylem i wiedzą, ale oczywiście wszystko odbyło się z wzajemnością, wszak prowadząca emanowała nieskrywanym zachwytem nad dojrzałością i umiejętnościami młodych pisarzy. Jesteśmy prawie pewni, że rodzą się nam piękne talenty, a kolejne noble to tylko kwestia czasu :)

Joanna Pietraszek - pedagog teatru, animatorka kultury i nauczycielka języka polskiego. Poza studiami filologicznymi na UW, ukończyła również Szkołę Edukacji, która wzbogaciła jej warsztat nauczycielski o nowe, innowacyjne metody nauczania. Od kilku lat stara się łączyć zainteresowania literackie z teatrem i pracą pedagogiczną. Na co dzień uczy języka polskiego w jednej z warszawskich szkół podstawowych, gdzie często prowadzi dla uczniów warsztaty pisarskie. W szkole tej prowadzi również koło teatralne. Podczas zajęć pracuje metodami pedagogiki teatru i szeroko rozumianej kreatywnej pracy z tekstem literackim i własnym. Jest autorką opowiadań dla dzieci i młodzieży, scenariuszy sztuk teatralnych, a także wierszy.

Warsztaty literackie miały na celu rozbudzenie kreatywności uczestników projektu "doSŁOWNIE o WARSZAWIE". Składały się z kilku bloków tematycznych, m.in. inspiracje i szukanie pomysłów na fabułę; porządkowanie tekstu; ulepszenie szkicu, korekta i redakcja. Warsztaty pokazały, że w młodych ludziach jest wiele historii, które tylko czekają na impuls, żeby pokazać się światu. W czasie spotkania powstało wiele wartościowych tekstów, które pokazały niezwykłą wrażliwość i dojrzałość uczestników.

Joanna Pietraszek - prowadząca warsztaty

The image features a large, stylized orange graphic. It consists of a large circle with a white outline, which is partially enclosed by a lens-like shape on the left side. The lens shape has a thick orange border and a white center. A small white dot is located on the right side of the lens. In the upper right corner, there is a small orange circle with a white outline. The background is white.

WARSZTATY
FOTOGRAFICZNE
na terenie Warszawy

31 maja i 1 czerwca 2021 r. wybraliśmy się na Mini WARSZTATY FOTOGRAFICZNE. W oba te dni punktualnie o godz. 16-tej spotkaliśmy się pod kolumną Zygmunta z naszymi uczestnikami i specjalnymi przewodnikami - Panią Marią Paszyńską i Panem Maciejem Sotomskim. Oboje Państwo oprowadzili naszych uczestników po Starówce absolutnie fantastycznie i wolontarystycznie, a nad fotograficznym przebiegiem spotkania czuwała Pani Wioletta Pietrucha - fotografka, która przy historycznych opowieściach odsłaniała przed młodzieżą fotograficzne arkania. Jednym słowem przygoda była niesłychana. Obie te kilkugodzinne wyprawy były rewelacyjne - ciekawe i edukacyjne :)

Wioletta Pietrucha - od wielu lat zawodowo i profesjonalnie zajmuje się fotografią. Fotografuje wydarzenia oraz realizuje naturalne sesje w studiu. Jej otwartość i łatwość w nawiązywaniu kontaktów sprzyja tworzeniu wyjątkowych opowieści na zdjęciach. Chętnie dzieli się swoją wiedzą i fotograficznym doświadczeniem uczestnicząc/prowadząc zajęcia i warsztaty zdjęciowe.

Maciej Sotomski - Dyrektor w OPS Dzielnicy Bielany, przewodnik miejski PTTK-u, przewodnik po Zamku Królewskim.

Maria Paszyńska - pisarka, felietonistka, warsawianistka, przewodniczka miejska po Warszawie.

